

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 100

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

[...] Știi, o faptă bună [...], nu se plătește cu nimic, altfel nu mai e o faptă bună.

Toamna, primăvara și vara, când nu se făcea focul, domnul Manoilă avea parcă ceva mai multă vreme și, ca să nu și-o irosească-n zadar, mergea în câte o stație de tramvai mai aglomerată, ajuta oamenilor bătrâni să urce-n vagon, ajuta celor prea încălțați, le ridica sacoșele sau copiii. Pe urmă se plimba pe străzi și dacă vedea copii alergând – neatenți, cu șireturile desfăcute, gata să dea cu capul într-un zid sau într-un copac, îi oprea, și, cu blândețe, le explica de ce nu e bine să facă așa, care sunt pericolele, ce li se putea întâmpla, dar foarte repede, cu câteva vorbe, ca să nu-i plictisească. Mulți erau atât de nedumeriți, că rămâneau cu gura căscată. Pe urmă, se dumureau și-ncepeau să râdă-n gura mare, fugind mai departe și făcând semne cu degetele spre cap, cu gestul expresiv care vrea să zică <<tra-la-la>> sau <<nebu>>. O fetiță, pe care-o oprise odată fiindcă-și târa ghiozdanul prin zăpadă, îl ascultase nițel, apoi se scotocise prin buzunare și-i întinse 25 de bani.

De data aceea fusese el uimit, încât nici n-avusese timp să refuze.

O singură dată, un singur băiețel, de vreo 9 ani, îi spusese „mulțumesc”, pentru că-l pusese să-și înnoade șireturile, și chiar intrase cu el în vorbă.

- Dumneavoastră sunteți pensionar, domnule?

- Da, de 18 ani sunt pensionar.

- Dumneavoastră aveți timp; lumea care e la serviciu are foarte puțin timp, așa e și cu părinții mei și cu toată lumea. Vă mulțumesc încă o dată.

Seara, când cădea zdrobit de alergătură, își spunea uneori: „Ai făcut treabă bună astăzi, acum culcă-te, bătrânule bun din strada Speranței”.

Astăzi de dimineață era grozav de frig. Domnul Manoilă se-ntorcea de la grădiniță, unde-i lăsase, până la 12, pe cei trei copii din curte. Se oprise și el în fața unei vitrine mari să se uite la aparatele de radio și la televizoare. Când dădu să plece, ochii îi căzură pe picioarele unei fete de 15-16 ani, încălțată în niște pantofi cu o talpă cât foaia de ceapă, și cu șosete. „Ce inconștientă la copiii ăștia, așa face omul reumatism și nu mai scapă toată viața”.

(Ileana Vulpescu, **Candidați la fericire** - fragment)

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „toamna”, „zadar”, „expresiv”, „dumneavoastră”. **4 puncte**
2. Precizează mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului, prin care s-au format cuvintele: „desfăcute”, „ceva”. **4 puncte**
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a verbului „să-(și) înnoade”. **4 puncte**
4. Alcătuiește un enunț în care substantivul propriu „Manoilă” să fie în cazul dativ. **4 puncte**
5. Stabilește valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate: „apoi se scotocise prin buzunare și-i întinse 25 de bani...” **4 puncte**
6. Alcătuiește un enunț în care cuvântul „singur” să aibă funcție sintactică de nume predicativ. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „o faptă bună (...), nu se plătește cu nimic...” **4 puncte**
8. Transcrie propoziția subordonată din fragmentul „lumea care e la serviciu are foarte puțin timp”, precizându-i felul. **4 puncte**
9. Alcătuiește o frază în care să existe o subordonată subiectivă, având ca regent un verb impersonal. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

10. Formulează o idee care se desprinde din primul alineat al textului. **2 puncte**
11. Transcrie un epitet din contextul următor: „Seara, când cădea zdrobit de alergătură, își spunea uneori...” **2 puncte**
12. Transcrie un enunț care se referă la indicii temporali. **2 puncte**
13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține genului epic. **2 puncte**
14. Explică semnificația gestului fetei, în contextul următor: „O fetiță... se scotocise prin buzunare și-i întinse 25 de bani.” **4 puncte**

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Ion/ Ioana Popescu, ești elev/ elevă în clasa a VIII-a și îți petreci vacanța de vară, în Stațiunea Mamaia.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foi de examen**, o scrisoare familială de 20 - 25 de rânduri, adresată fratelui tău, Mihai, căruia să îi descrii un apus de soare la malul mării. În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **6 puncte**
- să ai un stil și un conținut adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginare; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume sau date decât cele indicate în cerință! Data redactării scrisorii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să prezinți trăsăturile *domnului Manoilă*, personajul principal din textul citat la

Partea I (Ileana Vulpescu, **Candidați la fericire** - fragment). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a trei mijloace/ procedee de caracterizare a personajului principal;
- numirea a trei trăsături (fizice și/ sau morale) ale personajului principal;
- ilustrarea trăsăturilor, prin referire la secvențe/ la situații semnificative sau prin citate comentate;
- exprimarea unei opinii asupra comportamentului personajului (formularea clară/ logică a opiniei, prezența argumentului / a motivării care să justifice opinia exprimată).

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.